

Fylkesmannen i Trøndelag / Trööndelagen fylhkenålma
Postboks 2600
7734 Steinkjer

Trondheim, 08.11.2018

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2018/4773

Saksbehandler:
Erik Lund

Vedtak om uttak av moskus på Dovrefjell

I brev datert 15. oktober har Fylkesmannen i Trøndelag i samråd med Fylkesmennene i Oppland og Møre og Romsdal tilrådt at Miljødirektoratet fatter vedtak om uttak av ca 20 moskus i Dovrefjellområdet med alle berørte kommuner. Med hjemmel i naturmangfoldloven § 18, første ledd bokstav c, fatter Miljødirektoratet vedtak om uttak av inntil 20 moskus.

Vi viser til oversendelse fra Fylkesmannen i Trøndelag 15. oktober 2018, der det tilrås et uttak av ca 20 moskus i Dovrefjell i perioden 20. oktober 2018 til 31. mars 2019. Tilrådingen begrunnes med at forvaltningsplanen for moskus i området tilsier rundt 200 vinterdyr i bestanden. Siste vinter ble det talt 244 vinterdyr, og et uttak vil bringe bestanden noe nærmere bestandsmålet. I tillegg legges det vekt på at det også er et mål å redusere konfliktene mellom mennesker og moskus, samt at det forventes å bedre kjønns- aldersstrukturen og sykdomsutfordringene i bestanden.

Forvaltningsplanen for moskus ble revidert i 2017 og det er fortsatt et mål om å ivareta bestanden innenfor det nærmere definerte kjerneområdet på 340 km², som ligger i Lesja, Dovre og Oppdal kommuner. En større bestand innebærer større risiko for utvandrende dyr og derigjennom større sjanser for konflikter med mennesker og andre interesser i områder der en ikke er vant med denne arten.

Det er et delmål at moskusbestanden skal få utvikle seg mest mulig naturlig innenfor kjerneområdet. I dette ligger mål om naturlig kjønns- og aldersstruktur. De siste årene er andelen unge dyr (kalv og ungdyr til og med 2,5 år) registrert under vintertellingen redusert med ca. 10 %. I 2018 var ungdyrandelen på 32,5 %. Reduksjonen i andel unge dyr er i stor grad forårsaket av sykdom. Andelen eldre kyr har i mange år vært mellom 30-40 %. De siste tre årene har andelen økt og var i 2018 på 45 %. Andelen eldre okser har vært omkring 20 %.

Under vintertellingen i 2018 ble det registrert minst 107 eldre kyr. For å bedre kjønns- og aldersfordelingen er det ønskelig med stor andel eldre kyr i uttaket. Det vil også på sikt kunne dempe produksjonen slik at det blir enklere å nå mål om at bestanden ikke bør overstige 200 «vinterdyr». Uttak for å redusere konflikt kan imidlertid bli negativt for en bedre kjønns- og aldersstruktur. Målet om uttak som reduserer konflikt er viktigere enn mål om naturlig kjønns- og aldersstruktur.

Miljødirektoratets vurdering og konklusjon

Moskusens flokk- og forsvarsinstinkt gjør det mulig å felle en liten flokk i løpet av kort tid, og opparbeidet erfaring fra uttak av både enkeltdyr og flokker viser også at det går bra å ta ut flere individer på kort tid. Vinteren 2017-2018 ble det avlivet to grupper som begge hadde 7 individer. Tiltakene ble vurdert som vellykkede. Begrensningene ligger oftest i transport- og slaktemuligheter. Det vurderes likevel som formålstjenlig å bruke noen år på å ta bestanden ned til målsetting på 200 vinterdyr. Gjennom å bruke 3-4 år vil forvaltningen og Statens naturoppsyn høste erfaring med uttak, samt med hvordan bestanden responderer, både i arealbruk, bestandsstruktur, og produksjon.

Erfaringer fra seinere år har vist at det er en viss avgang av dyr gjennom året, både gjennom sykdom og gjennom ulykker på veg og bane. Selv om dette også påvirker bestandsutviklingen har dette så langt ikke vært tilstrekkelig i forhold til den reduksjonen som er ønskelig for å nå de målsettinger som planen legger opp til.

Miljødirektoratet slutter seg til de vurderinger som fylkesmennene i Trøndelag, Oppland og Møre og Romsdal har foretatt i sin vurdering, og tillater uttak av inntil 20 moskus i perioden fram mot 15. mars 2019. Det har i flere år vært gjennomført selektive uttak rettet mot enkeltindivider eller mindre grupper av dyr, der disse har vært i fare for å skape konflikter mot annen aktivitet. Slike uttak vil avregnes mot det antallet dyr det nå gis tillatelse til. Miljødirektoratet kan omgjøre dette vedtaket dersom det skulle oppstå situasjoner som medfører uventet høy dødelighet i bestanden.

Med hjemmel i Lov 19. juni 2009 om forvaltning av naturens mangfold § 18, første ledd bokstav c, fatter Miljødirektoratet vedtak om uttak av inntil 20 moskus i perioden fram til 15. mars 2019 innenfor de kommuner som søker til kjerneområdet for moskus på Dovrefjell. Statens Naturoppsyn skal være ansvarlig for uttaket.

Beslutningen om iverksettelse av eget tiltak er ikke å regne som enkeltvedtak, jf Lov 19. juni 2009 om forvaltning av naturens mangfold, § 18, 3. ledd, og er derfor ikke gjenstand for klage.

Hilsen

Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Knut Morten Vangen
seksjonsleder

Erik Lund
seniorrådgiver

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:

Statens naturoppsyn	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Fylkesmannen i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	Molde
Fylkesmannen i Oppland	Postboks 987	2604	LILLEHAMME R